

॥ १८ ॥ १९ ॥ अभिपन्नं त्रातं धर्षयिष्यति अभिजविष्यति ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ कामं काम्यमानमर्थं ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ द्विपदां पुरुषाणां निवृत्ते निवृत्तः ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥

तमब्रवीत्यन्नगेंद्रः काश्यपं त्वरितं द्विजं ॥ कृभवांस्त्वरितो याति किंच कार्यं चिकीर्षति ॥ १८ ॥ काश्यप उवाच यत्र राजा कुरुश्रेष्ठः परिक्षिन्नाम वै द्विज ॥ तक्षकेण भुजंगेन धक्ष्यते किल सोऽद्य वै ॥ १९ ॥ गच्छाम्यहं तं त्वरितः सद्यः कर्तुमपज्वरं ॥ मयाऽभिपन्नं तं चापि न सर्पो धर्षयिष्यति ॥ २० ॥ तक्षक उवाच किमर्थं तं मया दष्टं संजीवयितुमिच्छसि ॥ अहं स तक्षको ब्रह्मन्पश्य मे वीर्यमद्भुतं ॥ २१ ॥ न शक्तस्त्वं मया दष्टं संजीवयितुं नृपं ॥ इत्युक्त्वा तक्षकस्तत्र सोऽदशद्वै वनस्पतिं ॥ २२ ॥ सदृष्टमात्रो नागेन भस्मीभूतोऽभवन्नगः ॥ काश्यपश्च ततो राजन्नजीवयत तं नगं ॥ २३ ॥ ततस्तं लोभयामास कामं ब्रूहीति तक्षकः ॥ स एव मुक्तस्तं प्राह काश्यपस्तक्षकं पुनः ॥ २४ ॥ धनलिप्सुरहं तत्र यामीत्युक्तश्च तेन सः ॥ तमुवाच महात्मानं तक्षकः श्लक्ष्णया गिरा ॥ २५ ॥ यावद्भनं प्रार्थयसे राज्ञस्तस्मात्ततो धिकं ॥ गृहाण मत्त एव त्वं सन्निवर्त्तस्व चानघ ॥ २६ ॥ स एव मुक्तो नागेन काश्यपो द्विपदां वरः ॥ लब्ध्वा वित्तं निवृत्ते तक्षकाद्यावदीप्सितं ॥ २७ ॥ तस्मिन् प्रतिगते विप्रेच्छन्नोपेत्य तक्षकः ॥ तं नृपं नृपतिश्रेष्ठं पितरंधार्मिकं तव ॥ २८ ॥ प्रासादस्थं यत्तमपि दग्धवान्विषवह्निना ॥ ततस्त्वं पुरुषव्याघ्रविजयायाभिषेचितः ॥ २९ ॥ एतदृष्टं श्रुतं चापि यथा वन्नृपसत्तम ॥ अस्माभिर्निखिलं सर्वं कथितं तेऽतिदारुणं ॥ ३० ॥ श्रुत्वा चैतं नरश्रेष्ठ पार्थिवस्य पराभवं ॥ अस्य चर्षेरुत्तंकस्य विधत्स्व यदनंतरं ॥ ३१ ॥ सौतिरुवाच एतस्मिन्नेव काले तु स राजा जनमेजयः ॥ उवाच मन्त्रिणः सर्वानिदं वाक्यमरिंदमः ॥ ३२ ॥ जनमेजय उवाच अथ तत्कथितं केन यद्वृत्तं तद्वनस्पतौ ॥ आश्चर्यं भूतलोकस्य भस्मराशीकृतं तदा ॥ ३३ ॥ यदृक्षं जीवयामास काश्यपस्तक्षकेण वै ॥ नूनं मंत्रैर्हतविषो न प्रणश्येत् काश्यपात् ॥ ३४ ॥ चिंतयामास पापात्मा मनसा पन्नगाधमः ॥ दष्टं यदि मया विप्रः पार्थिवं जीवयिष्यति ॥ ३५ ॥ तक्षकः संहतविषो लोके यास्यति हास्यतां ॥ विचिंत्यैवं कृता तेन ध्रुवं तुष्टिर्द्विजस्य वै ॥ ३६ ॥ भविष्यति ह्युपायेन यस्य दास्यामि यातनां ॥ एकं तु श्रोतुमिच्छामि तद्वृत्तं निर्जने वने ॥ ३७ ॥ संवादं पन्नगेंद्रस्य काश्यपस्य च कस्तदा ॥ श्रुतवान् दृष्ट्वांश्चापि भवत्सुकथमागतं ॥ श्रुत्वा तस्य विधास्येऽहं पन्नगांत करीमतिं ॥ ३८ ॥

॥ ३० ॥ एतं पार्थिवस्य उत्तंकस्य च पराभवं श्रुत्वा ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ संहतविषः सम्यक्कृतं नष्टं विषं यस्य स तथा संहतविष इति पाठे स्पष्टोर्थः ॥ ३६ ॥ यस्य दास्यामि यातनां यस्य प्रयासं कृत्वा यमुप्रयत्ने अस्मादसमासेऽप्यर्षत्वात् कोल्यप् यातनां प्रतिक्रियां ॥ ३७ ॥ ३८ ॥